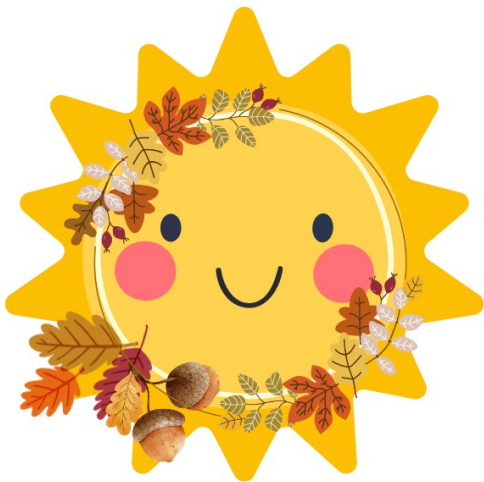

Čtvero království

*Projekt environmentální výchovy v
Mateřské škole Studánka
U Školy 194
Jablonné v Podještědí*

PODZIMNÍ KRÁLOVSTVÍ

Cíl: Seznámit děti s ději odehrávajícími se v podzimní přírodě, základními přírodními zákonitostmi a k šetrnému chování k lidem i přírodě.

Období konání: září, říjen, listopad
Místo konání: třídy mateřské školy
zahrada mateřské školy
les —pískovna

Celé podzimní období sběr lesních plodů -kaštanů a žaludů- příprava pro zimní vycházky. Doplnění krmelce.

Září:

Jablíčkový den:

- ochutnávka podzimních plodů, poznávání podzimního ovoce podle chuti
- výroba tiskátek z jableček-výstava děl v šatnách

Podzimní paletka:

- výtvarné tvoření z přírodnin-na louce, v lese
- výstavka ve vestibulu MŠ

Kouzelné pytlíky:

- děti hmatem poznávají jaká přírodnina se nachází v sáčku

Říjen:

Kloboukový průvod:

- vycházka městem v klobouku ozdobeném přírodninami, s tématem podzimu-spolupráce s rodiči

Stavby chaloupek:

- na vycházce, v lese - stavby chaloupek, domečků a úkrytů pro skřítky z mechu, trávy, klacíků a kůry

Dýňový týden:

- výzdoba školy, schodů, ve spolupráci s rodiči „Dýňová dílnička“- vytváříme různé obličej, vybíráme dýňová semínka pro ptáčky

Listopad:

Podzimní deštníky:

- každá třída si vyzdobí různou libovolnou výtvarnou technikou deštník
- výstavka deštníků ve vestibulu školky

Vycházka za zvířátky:

- vyprávění o životě lesní zvěře, doplnění krmelce společně s členem mysliveckého sdružení

Pozorování přírody:

- vycházka a pozorování podzimní přírody, sběr listů, jak se příroda připravuje na zimu

ZIMNÍ KRÁLOVSTVÍ

Cíl: Prožít si zimní přírodu a poznat, že i v zimě je na co se dívat, poznávat skupenství vody, pečovat a chránit zvířátka

Období konání: prosinec, leden, únor
Místo konání: prostory mateřské školy
zahrada mateřské školy
pláně a lesy v okolí mat. školy

Celé zimní období dbáme o své zdraví (správné oblékání) a svou bezpečnost při zimních sportech.

Prosinec:

Zimní vycházka:

- pozorování zimní krajiny - poznání, že sněhová vločka jsou malé krystalky ledu
- hry na sněhu

Zimní paletka:

- vánoční dílnička s rodiči, výroba svícňů a vánočních ozdob z přírodnin

Sněhulákový týden:

-stavba sněhuláků na zahradě mateřské školy – vlastnosti sněhu

Vánoce pro zvířátka:

-vycházka do lesa ke krmelci, dokrmování ptáčků a lesní zvěře, zdobení stromečku dobrotami

Leden:

Zimní olympiáda:

-sportovní vyžití na sněhu – zimní sportovní hry

Kdo to ťuká na okénko:

-sypeme ptáčkům do krmítka a pomáháme přečkat zimní období (výroba lojových závěsů pro ptáčky)

Kouzlo zimy:

-pokusíme se prošlápnout kaluže s ledem, není li dostatečně silný, praská a láme se, proto nikdy nechodíme na led, dokud nám to někdo z dospělých nedovolí

Únor:

Paní Zima čaruje:

-pozorujeme ledové květy na oknech (práce s lupou)

Malí pomocníci:

pomáháme při posypávání chodníků a uklouzaných cestiček v okolí mat. školy (ekologickým posypem-pískem)

Rychlení větvíček:

-poznáváme, že pupeny se v teple rozvíjejí, venku ne, je zima

Zahradníkův den:

-sázení semínek hrachu, fazole
-děti pozorují životní cykly rostlin, starají se o ně, zalévají, zjistí, že rostlinka potřebuje světlo, teplo a vodu

JARNÍ KRÁLOVSTVÍ

Cíl: Ukázat a pozorovat jarní aspekty v přírodě, zařazovat živočichy do biotopů a vnímat jaro všemi smysly.

Období konání : březen, duben, květen
Místo konání : prostory mateřské školy,
zahrada MŠ,
lesy a louky v okolí MŠ

V období jara sledujeme, jak se dny prodlužují, slunce více hřeje, sníh taje, led praská, stoupá hladina vody v řekách, je proměnlivé počasí (střídá se teplo s chladem) - aprílové počasí. Rozkvétají první rostliny, přilétají ptáci z teplých krajín, objevují se první včely a motýli, končí zimní spánek pro všechny živočichy.

Březen:

Jarní věnec:

-každá třída si vyrobí svůj sluníčkový věneček, kterým přivítáme jaro

Vítání jara:

-loučení s paní Zimou – uchování tradice házení Zimy do potoka, hledáme první posly jara v přírodě

Jarní slunce:

-na velký obraz sluníčka umístí děti obrázky poslů jara
-pozorujeme rašící pupeny stromů „Co je probouzí?“ (teplo od sluníčka)
-kdo se ještě probouzí? (ježek, ještěrka, had, žába, brouk)

Velikonoční dílnička:

-výroba velikonočních věnců, barvení vajíček, pletení pomlázek, zdobení přírodními materiály – tradice jarních svátků

Duben:

„Ptáčku, jak zpíváš?“

-děti poslouchají a poznávají zpěv ptáků (samečci vábí z jara samičky)
-čápi i ostatní tažní ptáci se vrací z teplých krajín
-ze suché trávy stavíme hnízdečka

Den pro motýly:

-zkoumáme, co všechno létá, pozorujeme hmyz, který se probudil – jak přichází na svět motýl, hledáme různé barvy a druhy květů, zkoumáme květ pampelišky a sedmikrásky, vjemová hra na motýlky, kdy děti hledají podle vůně

Co zpíval potůček:

-najdeme si malý potůček a prohlédneme si jeho vodu
-co tam žije, pozorujeme např. život žáby (vajíčko – pulec - žába)
-popovídáme si, co všechno čistou vodu znečišťuje (hra s lupou)

Den Země:

-sázíme vypěstovaná semínka
-úklid zahrady, péče o stromy

Květen:

Putování s Ferdou mravencem:

-pozorujeme mraveniště – jak jsou pilní mravenci, hledáme další hmyz v trávě „Probudil se malý brouček na stráni“

Lesní pelíšky:

-děti po hmatu poznávají, co do lesa patří a co ne

Na návštěvě u krtka:

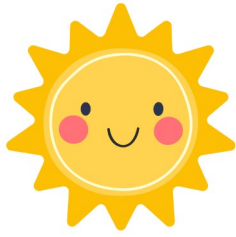
-děti se seznámí, co to je půda (že po ní chodíme, že nás živí, jak vzniká a její význam)
-kdo všechno v půdě žije

Co povídal mrak sluníčku:

-děti se učí vnímat počasí jako součást životních cyklů, jak počasí předvídat, např. podle rostlin -pampeliška se před deštěm uzavře, podle zvířat, ptáků - létají nízko, podle červánků atd.
-seznámí se s tím, že počasí může být i nebezpečné (bouřky, velký vítr, velké teplo, sucho a jeho následky)

Co vítr nerozfouká:

-malování sluníček klacíkem do písku malování křídami na betonu před MŠ

LETNÍ KRÁLOVSTVÍ

Cíl: Seznámení dětí, formou příběhů a pohádek, s živou a neživou přírodou. Formou her naučit děti z přírody nejen brát, ale i ochraňovat a šetřit ji.

Období konání: červen, červenec, srpen
Místo konání: zahrada a okolí MŠ
lesy a louky v okolí MŠ
prostory mateřské školy

V létě je největší teplo z celého roku. Pozorujeme jak ovoce na stromech zraje, většina pěvců vyvádí svá mláďata, rojí se lesní mravenci, suší se seno na zimu, na pasekách a v lese kvete mnoho bylinek a lesní plody dozrávají.

Červen:

Po stopách skřítky Nezbedy:

- vycházka do přírody (les, louka)
- skřítek Nezbeda ničí a pohazuje v přírodě odpadky
- děti po cestě pozorují, kudy skřítek šel
- napravují co způsobil (sběr papírů, PET lahví, atd.)

Žížala Dešťovka:

- čtení pohádky o žížalce
- povídání s dětmi k čemu je žížala užitečná
- na zahradě MŠ děti hledají pomocí lopatek žížalu
- s dětmi sledujeme jak se natahují i jak je jejich tělo složeno z mnoha kroužků (pozorujeme i lupou)
- výroba žížaly z modelíny
- výstava v prostorách MŠ

Letní herbář:

- sběr lístků z mnoha stromů
- přiřazování a určování stromů podle herbáře
- děti si vyrobí svůj herbář
- popis a nalepení lístků do herbáře

Červenec:

Princeznička na bále:

- pohádku si s dětmi přečteme a zahrajeme

- s dětmi se domluvíme, že princezně poztráčené korále najdeme a navlékneme
- v lese sbíráme listy, jeřabiny i jiné přírodniny a navlékáme je na nit
- ve školce si korále zavěsíme do oken

Kouzlo vody:

- povíme si o důležitosti vody v přírodě
- přineseme si z lesa mech, namočíme ho do vody a sledujeme kolik vody mech pojme - děti řeší otázku, zda je mech důležitý v přírodě
- na zahradě MŠ si děti vezmou igelitový sáček a přehodí ho přes větvičku s lístečky - pevně uvážeme - druhý den bude sáček obsahovat vodu (kde se vzala voda?) -strom nasává vodu ze země a vypouští jí otvůrky v listech do ovzduší

Smutní zajíčci:

- čtení příběhu o zajíčkách, kteří mají v lese spoustu předmětů (papíry, PETlahve, skleněné lahve)
- kde si budou hrát a jak poroste travička pod těmi odpady?
- zajíčci poprosí děti o pomoc
- na zahradě MŠ - po celé zahradě jsou rozházené odpadky a děti budou mít za úkol tyto odpadky posbírat a správně roztřídit
- na třídění budou připraveny 3 bedýnky (zelená-sklo, modrá-papír, žlutá-plast)

Srpen:

Domeček pro zvířátka:

- vyprávění pohádky o myšce Hrabalce a dalších zvířátek, kteří žili v domečku než přišel medvěd a domeček rozbořil
- zvířátka jsou smutná, že nemají kde bydlet, tak jim společně s dětmi domeček připravíme
- každý si zvolí jedno zvířátko z příběhu a tomu vytvoří domeček z listí, větviček, atd. - využití přírodních materiálů

Čarování z papíru:

- zpracování starých novin a letáků
- papír natrháme na malé kousky a namočíme jej do misky s vodou a lepidlem na tapety
- papír přidáváme dokud se nám nevytvoří papírová hmota
- z hmoty budeme modelovat luční květy nebo lesní zvířátka
- správné a šetrné zpracování starých nepoužívaných novin

Co se děje v trávě:

- na zahradě si položíme prostěradlo a budeme s dětmi sledovat, kolik broučků a dalšího hmyzu na něj poleze
- pro zpestření položíme doprostřed kostku cukru a děti budou pozorovat co se s ní stane
- k pozorování využijeme lupu pro přiblížení
- s dětmi si budeme povídat kolik broučku žije v trávě, které ani nevidíme